

prima instanță: I. Păcăleu
instanța de apel: L. Gheorghieș, An. Albu, Au. Toderaș

Dosar nr.2r-663/16

DECIZIE

06 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas, Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către Gasciuc Vitalie,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gasciuc Ludmila
împotriva lui Gasciuc Vitalie privind aplicarea măsurilor de protecție în cazurile de
violență în familie,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 11 mai 2016 prin care s-a respins
cererea de revizuire înaintată de Gasciuc Vitalie împotriva Deciziei Curții de Apel Bălți
din 31 decembrie 2015.

c o n s t a t ă :

La 16 octombrie 2015 Gasciuc Ludmila a depus cerere privind aplicarea măsurilor
de protecție în cazurile de violență în familie față de Gasciuc Vitalie.

În motivarea cererii a indicat că la 05 iunie 2010 a încheiat căsătoria cu Gasciuc
Vitalie, născut la 07 martie 1980, care a fost înregistrată la Oficiul de Stare Civilă
Fălești, actul de căsătorie nr. 56.

La încheierea căsătoriei și-a ales numele de familie a soțului – Gasciuc.

În timpul căsătoriei s-a născut un copil comun, Augustin Gasciuc, a.n. 11 august
2010, care se află la întreținerea petiționarei.

La data de 11 noiembrie 2015 a depus în Judecătoria Fălești o cerere de chemare în
judecată privind desfacerea căsătoriei, încasarea pensiei de întreținere și stabilirea
domiciliului copilului minor.

Gasciuc Vitalie are față de petiționară un comportament agresiv, violent, pentru ce
de mai multe ori a fost pedepsit contravențional, fapt confirmat de copiile materialelor
contravenționale.

Prin încheierea din 16 noiembrie 2015 Judecătoria Fălești a respins cererea lui
Gasciuc Ludmila către Gasciuc Vitalie privind aplicarea măsurilor de protecție în
cazurile de violență în familie (f.d.47-50).

Nefiind decord cu încheierea Judecătoriei Fălești din 16 noiembrie 2015, la 24
noiembrie 2015 Gasciuc Ludmila a depus cerere de recurs prin care a solicitat casarea
încheierii Judecătoriei Fălești din 16 noiembrie 2015 cu admiterea integrală a cererii
privind aplicarea măsurilor de protecție în cazurile de violență în familie (f.d. 53).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 31 decembrie 2015 s-a casat încheierea Judecătorei Fălești din 16 noiembrie 2015 soluționând prin decizie problema în fond, s-a admis parțial cererea depusă de Gasciuc Ludmila către Gasciuc Vitalie privind aplicarea măsurilor de protecție în cazurile de violență în familie, s-a obligat Gasciuc Vitalie de a sta departe de locul aflării lui Gasciuc Ludmila, la o distanță de cel puțin 200 metri, s-a obligat Gasciuc Vitalie de a sta departe de locuința lui Gasciuc Ludmila, la o distanță de cel puțin 200 metri, s-a obligat Gasciuc Vitalie de a nu contacta cu victima Gasciuc Ludmila (f.d. 59-63).

La 14 martie 2016 Gasciuc Vitalie a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 31 decembrie 2015 pronunțată în pricina civilă la cererea lui Gasciuc Ludmila împotriva lui Gasciuc Vitalie privind aplicarea măsurile de protecție în cazurile de violență în familie (f.d. 67-69).

Prin încheierea din 11 mai 2016 Curtea de Apel Bălți a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire înaintată de Gasciuc Vitalie împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 31 decembrie 2015 în cauza civilă la cererea înaintată de Gasciuc Ludmila către Gasciuc Vitalie privind aplicarea măsurilor de protecție în cazurile de violență în familie.

În motivarea încheierii instanța de apel a indicat că, deși secțiunea I ”Recursul împotriva încheierilor judecătorești” a Capitolului XXXVIII a Codului de procedură civilă nu prevede obligația instanței de a expedia copia de pe recurs intimatului, instanța a expediat copia recursului intimatului Gasciuc Vitalie pe adresa s. Pîrșița, r-nul Fălești, localitatea de origine a intimatului unde locuiesc în prezent părinții revizuentului și pe adresa mun. Bălți, str. Victoriei, 25, bl. A (f.d. 58), scrisorile expediate pe ambele adrese nu au fost returnate instanței de recurs cu mențiunea Oficiului Poștal că detinatarul nu locuiește pe adresa indicată sau că adresa este incorectă.

De asemenea, instanța de apel a constatat că pe coperta dosarului dat este inscripția din data de 24 noiembrie 2015 cu textul ”Am primit copia recursului 23 noiembrie 2015” și este aplicată o semnătură asemănătoare cu semnătura de pe cererea de revizuire.

Nefiind de acord cu încheierea Curții de Apel Bălți din 11 mai 2016, la 27 mai 2016, Vitalie Gasciuc a depus cerere de recurs prin care a solicitat casarea încheierii Curții de Apel Bălți din 11 mai 2016 cu remiterea pricinii la rejudecare pentru examinarea recursului în Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecători.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, în conținutul deciziei din 31 decembrie 2015 era indicată următoarea frază ”intimatul a fost înștiințat despre depunerea cererii de recurs însă referința nu a depus-o”, ceea ce în realitate reprezintă un fals și o denaturare a realității, pentru ce revizuentul nu a primit nici o cerere de recurs, iar la materialele dosarului nu există un aviz de recepție cu adresa domiciliului unde locuiește Gasciuc Vitalie în Franța. În aceste condiții, prin neinformarea în modul prevăzut de lege a părții despre ora și ziua ședinței de judecată, precum și prin necomunicarea actelor de procedură, a fost încălcat principiul contradictorialității procesului civil, prin necomunicarea actelor de procedură, principiul egalității armelor, fiind adusă atingere drepturilor recunoscute de art. 6 CEDO.

De asemenea, a indicat că, în conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure

transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară. În conformitate cu art. 102 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură.

Potrivit art. 105 alin. (1) și (5) Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoană împuternicită de judecată.

Astfel, la materialele dosarului lipsește dovada că Gașciuc Vitalie a fost înștiințat legal despre ședința de judecată numită pe 31 decembrie 2015 iar pricina a fost judecată fără asigurarea efectivă a actelor de procedură părților în proces.

Suplimentar, a invocat că, instanța de apel, deși nu a informat revizuentul despre data și ora ședinței nu a aplicat prevederile art. 108, art.125 din Codul de procedură civilă și nu a citit revizuentul în mod public or să remită delegații în Franța pentru a cita persoana la examinarea recursului.

Subsecvent, a mai atras atenția asupra faptului că, deși respectarea pricipiului siguranței raporturilor juridice, care este unul din elementele fundamentale ale supremației dreptului prevede că, nici o parte nu are dreptul să solicite revizuire unei hotărâri judecătorești irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei, iar o derogare de la acest pricipiu este justificat doar atunci când este necesar datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare, consideră că în speța dată sunt prezente circumstanțe imperative care determină cu certitudine retractarea încheierii supuse revizuirii și reexaminarea cauzei.

Întru susținerea cerințelor sale revizuentul a anexat copia buletinului de identitate, contractul de locațiune și factura de închiriere pe luna decembrie 2015, documente care conțin adresa de domiciliu la care urmau să fie comunicate actele de procedură.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul încheierii la 11 mai 2016.

Prin scrisoarea nr. 11339 încheierea motivată a fost expediată părților la 03 iunie 2016.

Potrivit avizelor de recepție, copia încheierii nu a fost recepționată de către Gasciuc Vitalie, iar scrisorile expediate pe adresele: or. Fălești, s. Pîrlița și mun. Bălți, str. Victoriei, 25, bl. A, au fost restituite de către Oficiul Poștal cu mențiunea ”a expirat termenul de păstrare”.

Recursul a fost depus la 27 mai 2015, respectiv se consideră depus în termenul preăzut de lege.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În acest sens, instanța de recurs a constatat că, la 16 octombrie 2015 Ludmila Gasciuc a depus cerere prin care a solicitat emiterea ordonanței de protecție a violenței în familie în privința lui Gasciuc Vitalie, născut la 07 martie 1980, domiciliat în s. Pîrlița, r-nul Fălești (f.d. 1).

În urma examinării cererii, cu prezența recurentului Gasciuc Vitalie, Judecătoria Fălești prin încheierea din 16 noiembrie 2015 a respins cererea lui Gasciuc Ludmila către Gasciuc Vitalie privind aplicarea măsurilor de protecție în cazurile de violență (f.d. 47-50).

Ulterior după depunerea cererii de recurs de către Ludmila Gasciuc (f.d. 53), Curtea de Apel Bălți prin decizia din 31 decembrie 2015 a admis cererea de recurs, a casat încheierea judecătoreiei Fălești din 16 noiembrie 2015 soluționând prin decizie problema în fond, obligându-l pe Gasciuc Vitalie de a sta departe de locul aflării lui Gasciuc Ludmila, la o distanță de cel puțin 200 de metri, de a sta departe de locuința lui Gasciuc Ludmila și de a nu constata cu aceasta.

Măsurile de protecție s-au aplicat pe o perioadă de 30 de zile, de la data de 01 ianuarie 2016 până la 30 ianuarie 2016 (f.d. 59-63).

Ulterior, la 16 martie 2016 Gasciuc Vitalie a depus cerere de revizuire (f.d.67-69), motivând că nu i-a fost comunicat despre depunerea cererii de recurs, iar prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11 mai 2016 (f.d. 103-108), i-a respins cererea de revizuire ca inadmisibilă.

În acest sens, instanța de recurs, relevă că, articolul 1 din Convenție, coroborat cu Articolul 3, impune Statelor obligații pozitive pentru a asigura că indivizii aflați sub jurisdicția lor sunt protejați împotriva tuturor formelor de rele tratamente, interzise de Articolul 3, inclusiv dacă un astfel de tratament este administrat de persoane private (a se vedea A. c. Regatului Unit, 23 septembrie 1998, § 22, Rapoarte ale Hotărârilor și Deciziilor 1998-VI și Opuz, citat supra, § 159).

Această obligație trebuie să includă protecție eficientă de, *inter alia*, un individ sau indivizi identificați de la actele ilegale al unui terț, precum și măsuri rezonabile pentru a preveni maltratarea de care autoritățile au știut sau trebuiau să știe (a se vedea, *mutatis mutandis*, Osman c. Regatului Unit, 28 octombrie 1998, § 116, Rapoarte 1998-VIII; E. și alții c. Regatului Unit, nr. 33218/96, § 88, 26 noiembrie 2002; și J.L. c. Letoniei, nr. 23893/06, § 64, 17 aprilie 2012).

Imixtiunea de către autorități în viața privată și viața de familie poate deveni necesară în vederea ocrotirii sănătății și drepturilor unei persoane sau să prevină acțiunile ilegale în anumite circumstanțe (a se vedea Opuz, citat supra, § 144). *În cele din urmă, Statele trebuie să mențină și să aplice în practică un cadru legal corespunzător, care acordă protecție împotriva acțiunilor de violență din partea persoanelor private* (a se vedea X și Y c. Olanda, 26 Martie 1985, § 22 și 23, Seria A nr. 91; Costello-Roberts c. Regatului Unit, 25 Martie 1993, § 36, Seria A nr. 247-C; D.P. și J.C. c. Regatului Unit, nr. 38719/97, § 118, 10 octombrie 2002; M.C. c. Bulgariei, citat supra, §§ 150 și 152, CEDO 2003-XII; Bevacqua, citat supra, § 65, și Sandra Janković c. Croației, nr. 38478/05, § 45, 5 Martie 2009).

Astfel, Legea nr. 45 din 01 martie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, a fost adoptată ca un mecanism de prevenirea și combaterea violenței în familie.

Stabilirea măsurilor de protecție în cazurile de violență în familie reprezintă în sine acel mecanism temporar de protecție a victimelor violenței în familie.

Cît privește cererea de revizuirea, instanța de recurs relevă că, reieșind din prevederile art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă temei de declare a revizuirii poate fi dacă că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins

toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, unul din aspectele fundamentale a supremației legii este principiul securității raporturilor juridice, care instituie, printre altele, în cazul în care instanțele judecătorești au stabilit definitiv o chestiune, hotărîrea lor nu ar trebui pusă la îndoială (a se vedea *Brumărescu versus România [MC]*, nr. 28342/95, para. 61, CEDO 1999- VII, și *Roșca versus Moldova*, nr. 6267/02, para. 24, 22 martie 2005).

Se impune respectarea principiului *res judicata*. Soluția definitivă a unei instanțe judecătorești nu poate fi repusă în discuție ulterior, procesul soluționat definitiv nu mai poate fi redeschis pentru a se proceda la o nouă examinare a cauzei (CtEDO, *Brumărescu c. României*, 1999, para. 61, *Roșca c. Moldovei*, 2005, para. 24).

Acest principiu instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărîri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză.

Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare.

Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat, și simpla eventualitate de existență a două opinii asupra subiectului nu constituie un temei pentru reexaminare. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci cînd este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii (a se vedea *Roșca*, citat supra, para. 25).

În conformitate cu pct. 14 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 2 din 15 aprilie 2013 cu privire la practica aplicării de către instanțele de judecată a legislației procedurale la examinarea pricinilor civile în ordine de revizuire, în cazul în care se invocă temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) Codul de procedură civilă este important ca circumstanțele sau faptele date existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță *esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărîrii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărîrea judecătorească devine irevocabilă*.

Circumstanțele nou-descoperite pot fi definite ca totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, avînd putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost cunoscute revizuentului anterior, dar existau pînă la momentul pronunțării hotărîrii, care să fie descoperite după ce hotărîrea judecătorească a devenit irevocabilă, și dacă revizuentul dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În acest sens, în cererea de revizuire, recurentul a invocat că, nu i s-a adus la cunoștință cererea de recurs fapt prin ce i s-a adus atingere drepturilor sale ca persoană ce nu a fost implicată în proces.

Cu referire la acest aspect, instanța de recurs reiterează că, la examinarea cererii de aplicare a măsurilor de protecție, conform procesului-verbal al ședinței de judecată Gasciuc Vitalie a participat la examinarea cauzei și a dat declarație pe marginea acestui fapt, respectiv recurentul cunoștea despre existența cauzei, iar Curtea Europeană a

Drepturilor Omului în jurisprudența sa, a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (cauza van Harn împotriva Germaniei, 2007).

Mai mult ca atât, prin scrisoarea nr. 25943 din 01 decembrie 2015 (f.d. 58) Curtea de Apel Bălți a expediat recurentului la adresa r-nul Fălești, s. Pîrlița și mun. Bălți str. Victoriei, 25, bl. A copia cererii de recurs, or, potrivit copiei procesului verbal cu privire la contravenție (f.d. 15), viza de reședință a lui Gasciuc Vitalie, este mun. Bălți, str. Victoriei, 25, bl. A.

De asemenea s-a constatat, că potrivit dovezii de primire (f.d. 31) Gasciuc Vitalie a primit citația la adresa r-nul Fălești, s. Pîrlița pentru a participa la examinarea cererii de aplicare a măsurilor de protecție la Judecătoria Fălești ceea ce confirmă existența legăturilor rezidențiale a recurentului cu Republica Moldova.

Mai mult ca atât pe coperta dosarului în cauză este indicată inscripția la 24 noiembrie 2015 ”am primit copia recursului la 23 noiembrie 2015”, or altă persoană în drept de a primi copia recursului în prezenta cauză nu există.

Luînd în considerație cele stipulate supra, instanța de recurs conchide, că Curtea de Apel Bălți corect a constatat că nu există temeiuri de a admite cererea de revizuire, or recurentul nu a invocat nici o circumstanță nouă care să aibă putere decisivă asupra hotărîrii instanței.

Cît privește neparticiparea recurentului la examinarea recursului depus de Gasciuc Ludmila asupra încheierii Judecătoriei Fălești din 16 noiembrie 2015, Curtea Supremă de Justiție, reține că, potrivit art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a,) art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Gasciuc Vitalie.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 11 mai 2016 prin care s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire înaintată de Gasciuc Vitalie împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 31 decembrie 2015 în cauza civilă la cererea înaintată de Gasciuc Ludmila către Gasciuc Vitalie privind aplicarea măsurilor de protecție în cazurile de violență în familie.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Svetlana Filincova

judecători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari